Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta)

2020. gada 16. jūlijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Muitas savienība – Kopienas Muitas kodekss – Regula (EEK) Nr. 2913/92 – Preču pārbaudes – Lūgums pārskatīt muitas deklarāciju – Pēcmuitošanas pārbaude

Lietā C-496/19

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampānijas reģiona Nodokļu lietu tiesas Salerno nodaļa, Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2017. gada 29. septembrī un kas Tiesā reģistrēts 2019. gada 25. jūnijā, tiesvedībā

Antonio Capaldo SpA

pret

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja L. S. Rosi [*L. S. Rossi*], tiesneši J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un N. Vāls [*N. Wahl*] (referents),

ģenerāladvokāts: M. Bobeks [*M. Bobek*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

– *Antonio Capaldo SpA* vārdā – *P. Giordano* un *R. Salzano*, *avvocati*, kā arī *D. De Rosa*,

– Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *G. Albenzio*, *avvocato dello Stato*,

– Eiropas Komisijas vārdā – *F. Clotuche-Duvieusart*, *M. Salyková* un *C. Sjödin*, pārstāvji,

ņemot vērā pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerāladvokāta secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – itāļu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV 1992, L 302, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "Muitas kodekss") 78. pantu.

2 Šis lūgums ir iesniegts strīdos starp *Antonio Capaldo SpA* un *Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno* (Muitas un monopolu dienests – Salerno muitas birojs, Itālija) (turpmāk tekstā – "Muitas birojs") par tā muitas deklarāciju pārskatīšanu.

Atbilstošās tiesību normas

3 Muitas kodeksa 62. pantā ir paredzēts:

"1. Rakstveida deklarācija izpildāma veidlapā, kas atbilst šim nolūkam noteiktajam oficiālajam paraugam. Tai ir jābūt parakstītai, un tajā jābūt visām ziņām, kas nepieciešamas tās muitas procedūras noteikumu īstenošanai, kurai preces ir deklarētas.

2. Deklarācijai pievieno visus dokumentus, kas vajadzīgi tās muitas procedūras īstenošanai, kurai preces deklarētas."

4 Šī kodeksa 65. pantā ir noteikts:

"Pēc deklarētāja lūguma viņam tiek atļauts deklarācijā pēc tās pieņemšanas muitā grozīt vienu vai vairākus datus. Deklarāciju nedrīkst izlabot tā, ka tā attiektos uz precēm, kas nav tajā sākotnēji iekļautas.

Tomēr grozījumi nav pieļaujami, ja atļauja tiek prasīta pēc tam, kad muitas dienesti:

a) ir paziņojuši deklarētājam par nodomu pārbaudīt preces,

b) ir konstatējuši, ka attiecīgie dati nav patiesi;

c) ir atlaiduši preces."

5 Minētā kodeksa 78. pantā ir noteikts:

"1. Pēc preču atlaišanas muitas dienesti var pēc sava ieskata vai pēc deklarētāja lūguma izdarīt deklarācijā labojumus.

2. Pēc preču atlaišanas, lai pārliecinātos par deklarācijas datu pareizību, muitas dienesti var pārbaudīt tirdzniecības dokumentus un datus par attiecīgo preču ievešanu un izvešanu vai sekojušajām tirdznieciskām darbībām ar šīm precēm. Šādas pārbaudes var izdarīt deklarētāja vai jebkuras citas personas telpās, kas minētajās darbībās tieši vai netieši iesaistīta sakarā ar savu komercdarbību, vai pie jebkuras citas personas, kuras valdījumā komercdarbības vajadzībām atrodas minētie dokumenti un ziņas. Šie dienesti var arī pārbaudīt preces, ja tās joprojām ir iespējams tiem uzrādīt.

3. Ja deklarācijas pārskatīšanas rezultātā vai pēcmuitas pārbaudē atklājas, ka attiecīgās muitas procedūras noteikumi ir piemēroti, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, muitas dienesti saskaņā ar pastāvošajiem noteikumiem veic pasākumus, kas nepieciešami lai stāvokli izlabotu, ņemot vērā tiem pieejamo jauno informāciju."

Pamatlietas un prejudiciālais jautājums

6 2011. gadā prasītājs pamatlietā no Ķīnas importēja dārza nojumes, no kurām dažām ir dzelzs struktūra un citām – alumīnija struktūra. Tas šīs nojumes deklarēja ar tarifu kodu 6306 12 00 00, kas attiecīgajai precei paredz nodokļa likmi 12 % apmērā. Turpmāku importu tas veica ar to pašu tarifa kodu.

7 Pēc iekšējā audita, kuru veica muitas konsultāciju uzņēmums, prasītājs pamatlietā tomēr uzskatīja, ka šīm dārza nojumēm piešķirtais tarifu kods nav pareizs. Tas uzskatīja, ka dārza nojumes ar dzelzs struktūru esot bijušas jākvalificē ar tarifu kodu 7308 90 99 00, kas paredz nulles nodokļa likmi, un dārza nojumes ar alumīnija struktūru teorētiski esot bijušas jākvalificē ar tarifu kodu 7610 90 99 00, kas paredz muitas nodevas likmi 6 % apmērā.

8 Līdz ar to prasītājs pamatlietā iesniedza divus lūgumus Muitas birojā, lai panāktu, pirmkārt, tā muitas deklarāciju pārskatīšanu un, otrkārt, to summu atmaksu, kas tam, kā tas uzskata, nebūtu bijis jāmaksā kā muitas nodokļi un pievienotās vērtības nodoklis, ja būtu bijis izmantots tā piedāvātais tarifu kods. Muitas birojs šos lūgumus noraidīja.

9 Lēmumus, ar kuriem tika noraidīti minētie lūgumi, prasītājs pamatlietā apstrīdēja *Commissione tributaria provinciale di Salerno* (Salerno provinces Nodokļu lietu tiesa, Itālija). Šajā tiesā Muitas birojs to pašu lūgumu noraidījumus pamatoja, apgalvojot, pirmkārt, ka tam nav pienākuma apmierināt tam iesniegto pārskatīšanas lūgumu un, otrkārt, ka izvēlētā tarifu pozīcija ir pareiza. Runājot par pārskatīšanas lūgumu, tas uzsvēra, ka attiecībā uz šāda paša veida importu tika veikta fiziska pārbaude un ka prasītāju pamatlietā pārstāvošais muitas aģents to neesot apstrīdējis.

10 Ar 2015. gada 25. februāra lēmumu *Commissione tributaria provinciale di Salern*o (Salerno provinces Nodokļu lietu tiesa) noraidīja tajā iesniegto prasību, būtībā pārņemot Muitas biroja argumentus. Prasītājs pamatlietā par šo lēmumu iesniedza apelācijas sūdzību *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampānijas reģiona Nodokļu lietu tiesas Salerno nodaļa, Itālija).

11 Turklāt prasītājs pamatlietā ir puse divos citos dažādos strīdos, kuros arī ir iesniegtas apelācijas sūdzības šajā pēdējā minētajā tiesā. Tādējādi tas iesniedza, pirmkārt, prasību pret 2015. gada 26. februāra lēmumu par līdzīgu strīdu, ar kuru *Commissione tributaria provinciale di Salerno* (Salerno provinces Nodokļu lietu tiesa) ar līdzīgu formulējumu noraidīja tā lūgumu. Otrkārt, līdzīgā gadījumā Muitas birojs cēla prasību pret 2015. gada 15. jūnija lēmumu, ar kuru pēdējā minētā tiesa atšķirīgā sastāvā tieši pretēji apmierināja prasītāja pamatlietā prasību.

12 Iesniedzējtiesa nolēma šīs trīs lietas apvienot viena nolēmuma taisīšanai.

13 Šādos apstākļos *Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno* (Kampānijas reģiona Nodokļu lietu tiesas Salerno nodaļa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai preču importēšanas brīdī veikta preču fiziska pārbaude liedz uzsākt [Muitas kodeksa] 78. pantā paredzēto deklarācijas pārskatīšanas procedūru?"

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

14 Itālijas valdība apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu nav pieņemams. Tā norāda, pirmkārt, ka uzdotais jautājums nav atbilstošs pamatlietā izskatāmo strīdu atrisināšanai. Iesniedzējtiesa esot nepamatoti uzskatījusi, ka Muitas birojs nav uzsācis pārskatīšanas procedūru. Patiesībā šis birojs šo procedūru esot uzsācis un noslēdzis prasītājam pamatlietā nelabvēlīgā veidā, neuzskatīdams, ka preču fiziska pārbaude pati par sevi ļauj izslēgt iesniegto deklarāciju pārskatīšanu.

15 Otrkārt, šī tiesa esot pārkāpusi savas pilnvaras, neizpildot tai noteikto pienākumu iepriekš pārbaudīt, vai Muitas birojs ir pareizi īstenojis savu rīcības brīvību muitas deklarāciju pārskatīšanas procedūrā.

16 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tikai valsts tiesa, kas izskata strīdu un uzņemas atbildību par taisāmo tiesas nolēmumu, var, izvērtējot katras konkrētās lietas apstākļus, noteikt gan prejudiciāla nolēmuma nepieciešamību sprieduma pieņemšanas vajadzībām, gan Tiesai uzdoto jautājumu nozīmību. Līdz ar to, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību normas interpretāciju vai spēkā esamību, Tiesai principā par tiem ir jālemj. No tā izriet, ka uz valsts tiesu uzdotiem jautājumiem ir attiecināms atbilstības pieņēmums. Tiesa var atteikties lemt par kādas valsts tiesas uzdotu prejudiciālu jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas ir vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz minētajiem jautājumiem (spriedumi, 2015. gada 16. jūnijs, *Gauweiler* u.c., C-62/14, EU:C:2015:400, 24. un 25. punkts; 2018. gada 2. oktobris, *Ministerio Fiscal*, C-207/16, EU:C:2018:788, 45. punkts, kā arī 2019. gada 19. decembris, *Dobersberger*, C-16/18, EU:C:2019:1110, 18. un 19. punkts).

17 Šajā gadījumā uzdotais jautājums attiecas uz valsts kompetento muitas iestāžu pieņemtu lēmumu atbilstību Muitas kodeksa 78. pantam. Šādos apstākļos nav acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas apstākļiem vai tās priekšmetu. Tādējādi atbilstības prezumpcija, kas ir attiecināma uz lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, nav atspēkota ar Itālijas valdības paustajiem iebildumiem, kuru mērķis būtībā ir atspēkot, pirmkārt, faktiskos apstākļus, kurus iesniedzējtiesa pati ir noteikusi un kuru pareizība Tiesai nav jāpārbauda, un, otrkārt, iesniedzējtiesas lēmuma likumību, kas arī Tiesai nav jāvērtē.

18 Līdz ar to lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par prejudiciālo jautājumu

19 Uzdodot jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Muitas kodeksa 78. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nepieļauj iespējamu muitas deklarācijas pārskatīšanu, ja attiecīgā prece iepriekšēja importa laikā bez apstrīdēšanas ir bijusi pakļauta fiziskai pārbaudei, kas apstiprina tās tarifu klasifikāciju.

20 Pirmkārt, ir jāuzsver, ka Muitas kodeksa 78. panta formulējumā nav ietverts nekāds ierobežojums ne saistībā ar muitas iestāžu iespēju veikt pārskatīšanu vai pēcmuitošanas pārbaudi šī panta 1. un 2. punkta izpratnē, ne saistībā ar veiktajiem pasākumiem, kas ir vajadzīgi, lai stāvokli izlabotu atbilstoši minētā panta 3. punktam.

21 Otrkārt, gan pats Muitas kodeksa mērķis nodrošināt tajā paredzēto nodokļu pareizu piemērošanu, gan šī kodeksa 78. panta īpašā loģika pielāgot muitas procedūru patiesajai situācijai, izlabojot būtiskas kļūdas vai trūkumus, kā arī kļūdas piemērojamo tiesību interpretācijā, liecina pret šādu minētā panta interpretāciju, kas ļauj vispārīgi izslēgt, ka muitas iestādes veic muitas deklarāciju pārskatīšanu vai citas pēcmuitošanas pārbaudes, lai vajadzības gadījumā izlabotu stāvokli (spriedums, 2015. gada 10. decembris, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

22 Pretēji Muitas kodeksa 65. pantā paredzētajai grozīšanai, kuru vienpusēji veic deklarētājs pirms preču atlaišanas, pārskatīšana tiek veikta pēc preču atlaišanas, kas tādējādi pamato to, ka muitas iestādēm ir zināma rīcības brīvība nolemt, vai ir lietderīgi veikt lūgto pārskatīšanu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 20. oktobris, *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 66. punkts).

23 Atliek secināt, ka šī rīcības brīvība ir ierobežota.

24 Vispirms, ja pārskatīšanas lūgums ir iesniegts, muitas iestādēm ir jāpārbauda, vai šī pārskatīšana ir jāveic, ņemot vērā it īpaši faktisku iespēju novērtēt šī lūguma pamatotību, un šīs pārbaudes beigās tām, ievērojot iespējamo pārsūdzību tiesā, deklarētāja lūgums ar motivētu lēmumu ir vai nu jānoraida, vai jāveic lūgtā pārskatīšana (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2005. gada 20. oktobris, *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 46.–52. punkts).

25 Pēc tam, ja muitas iestāžu veiktajā pārbaudē atklājas, ka noteikumi, kuri regulē attiecīgo muitas režīmu, ir tikuši piemēroti, pamatojoties uz nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, tām saskaņā ar Muitas kodeksa 78. panta 3. punktu ir jāveic pasākumi, kas ir vajadzīgi, lai stāvokli izlabotu, ņemot vērā to rīcībā esošos jaunos elementus (spriedums, 2015. gada 10. decembris, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, 24. punkts un tajā minētā judikatūra).

26 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka šī 78. panta 3. punktā ietvertā frāze "nepatiesa vai nepilnīga informācija" ir jāinterpretē tādējādi, ka tā attiecas vienlaikus gan uz būtiskām kļūdām vai trūkumiem, gan arī uz piemērojamo tiesību interpretācijas kļūdām (spriedumi, 2005. gada 20. oktobris, *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 63. punkts, un 2019. gada 10. jūlijs, *CEVA Freight Holland*, C-249/18, EU:C:2019:587, 32. punkts). Tādējādi muitas iestādes nevar noraidīt pārskatīšanas lūgumu tikai tāpēc, ka importētājs nav apstrīdējis iepriekšēju pārbaudi, nepārkāpdamas Muitas kodeksa 78. panta priekšmetu.

27 Visbeidzot, ja deklarētāja samaksātais ievedmuitas nodoklis pārsniedz to, kas tam atbilstoši likumam bija jāmaksā tā samaksas brīdī, pasākums, kurš ir vajadzīgs, lai situāciju izlabotu, var būt tikai pārmaksātās summas atmaksa (spriedums, 2005. gada 20. oktobris, *Overland Footwear*, C-468/03, EU:C:2005:624, 53. punkts).

28 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka preču fiziska pārbaude, kas ir veikta to importa laikā, pati par sevi nevar būt šķērslis Muitas kodeksa 78. pantā paredzētās muitas deklarācijas pārskatīšanas procedūras uzsākšanai.

29 Uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka Muitas kodeksa 78. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj uzsākt tajā paredzēto muitas deklarācijas pārskatīšanas procedūru, pat ja attiecīgā prece iepriekšējā importa laikā bez apstrīdēšanas ir bijusi pakļauta fiziskai pārbaudei, kas apstiprina tās tarifu klasifikāciju.

Par tiesāšanās izdevumiem

30 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Padomes Regulas (EEK) Nr. 2913/92 (1992. gada 12. oktobris) par Kopienas Muitas kodeksa izveidi 78. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas pieļauj uzsākt tajā paredzēto muitas deklarācijas pārskatīšanas procedūru, pat ja attiecīgā prece iepriekšējā importa laikā bez apstrīdēšanas ir bijusi pakļauta fiziskai pārbaudei, kas apstiprina tās tarifu klasifikāciju.

[Paraksti]